

І. Г. Скрипаль

Ісаченко Борис Лаврентійович

ІСАЧЕНКО Борис Лаврентійович (Исаченко Борис Лаврентьевич; 02(14). 06. 1871, С.-Петербург – 17. 11. 1948, Москва) – російський мікробіолог, ботанік. Доктор ботаніки (1917), біол. н. (1934, без захисту дис.), професор (1918), академік АН СРСР (1946), УРСР (1945). Заслужений діяч н. РСФРР (1936). Премія ім. К. Бера С.-Петербур. АН (1914). Державні нагороди СРСР. Закін. Микол. гімназію (1891), С.-Петербур. університет (1895). Під час навч. за дорученням С.-Петербур. товариства природознавців і лікарів працював у Херсон. та Бессараб. губ. над вивченням поширення паразит. грибів. Від 1895 – у Ленінгр. університеті (нині С.-Петербург): 1918–29 – засн. і завідувач кафедри мікробіології; водночас 1902–37 – у Ботан. саду: зав. станції з випробування насіння, відділу насінництва, від 1917 – директор; від 1920 – ректор С.-г. інституту; 1930–36 – завідувач відділу заг. мікробіології Всесоюз. інституту експерим. медицини (Ленінград); від 1939 – директор Інституту мікробіології АН СРСР (Москва). Наукові дослідження із заг., с.-г., тех. мікробіології та насінництва. Основоположник мор. мікробіології. Вивчав поширення мікроорганізмів у природі та їхню роль у кругообігу сірки, азоту, кальцію; мікрофлору Пн. Льодовитого океану, мікроорганізми Япон., Балтій., Чорного, Каспій. та Азов. морів; мікробіол. процеси в солоних озерах. Описав мікроорганізми, що викликають у мишей епізоотії (використані для боротьби з гризунами). Одним з перших запропонував бактеріал. метод боротьби з шкідниками, бактеріал. добрива. Досліджував історію мікробіології, автор нарисів про Л. Пастера, *В. Омелянського* та ін. На честь І. названо о-в у Карському морі та низку ботан. об'єктів, зокрема лишайник *Leptogium Issatchenkoi* Elenk.

Основні праці

Определение всхожести семян. Москва, 1919; Несколько наблюдений над циклом развития организма, разлагающего клетчатку // Арх. биол. наук. 1932. Т. 32, № 5–6 (співавтор); Микробиологические исследования морей СССР (1917–1937) // Микробиология. 1937. Т. 6, № 8; О бактериальной пластинке в Черном море // Сб., посвящ. науч. деятельности Н. М. Книповича. Москва; Ленинград, 1939 (співавтор); Об очередных задачах микробиологического изучения воды и грунтов морей. Москва; Ленинград, 1945; Некоторые задачи общей (теоретической) микробиологии // Вест. АН СССР. 1946. № 11–12; Избранные труды: В 3 т. Москва; Ленинград, 1951–57.

Рекомендована література

1. Крисс А. Б. Л. Исаченко – основоположник морской микробиологии // Природа. 1949. № 11;
2. Мишустин Е. Н. Памяти академик Б. Л. Исаченко // БЖ. 1949. Т. 34, № 5;
3. Борис Лаврентьевич Исаченко (1871–1948). Москва, 1951;
4. Бабий Т. П., Коханова Л. Л., Костюк Г. Г., Задорожный А. Г., Матвеев С. А., Погребняк Л. П., Теплицкая Е. В., Труханов В. А. Биологи: Биографический справочник. К., 1984.

Бібліографічний опис:

Исаченко Борис Лаврентійович / І. Г. Скрипаль // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-12706>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).